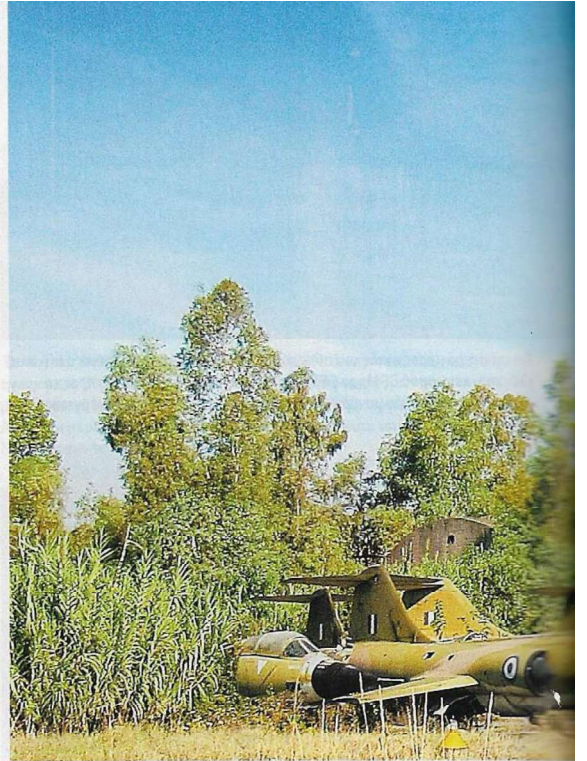

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟ ΦΥΛΑΚΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Αεροπορικό Φυλάκιο Αργινίου **ΕΚΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ, ΠΟΛΕΜΩΝΤΑΣ ΤΗ ΛΗΘΗ**

Στο έβδομο μέρος της σειράς άρθρων μας «Πολεμώντας τη λήθη», μετά την 110ΠΜ (Π&Δ 366), την 111ΠΜ (Π&Δ 370), την 113ΠΜ (Π&Δ 374), την 112ΠΜ (Π&Δ 382) και την 116ΠΜ (Π&Δ 390), βρεθήκαμε στον τελικό προορισμό και χώρο εναπόθεσης των περισσότερων αεροσκαφών που αποσύρει η ΠΑ, στο Αεροπορικό Φυλάκιο Αργινίου.

Κείμενο-φωτογραφίες Θέμης Βρανάς, Μάρκος Βαλλιάνος και Φίλιππος Βαλλιάνος

A-7H «159921»

Η Αεροπορική Βάση της Πολεμικής μας Αεροπορίας στα περὶχωρα της πόλης του Αγρινίου, παρά την υποβάθμισή της από 132^η Σμηναρχία Μάχης σε Αεροπορικό Απόσπασμα και τελικά σε Αεροπορικό Φυλάκιο, έχει ακόμη να προσφέρει ανεκτίμητους αεροπορικούς θησαυρούς σε κάθε φίλο ή μελετητή των εκτός ενεργείας αεροσκαφών της. Ύστερα από σχετικές δημοσιεύσεις μας τον Απρίλιο του 1997 και τον Φεβρουάριο του 2008, επισκεπτόμαστε για τρίτη φορά τα τελευταία είκοσι χρόνια το Αεροπορικό Φυλάκιο Αγρινίου και σας μεταφέρουμε τις εντυπώσεις μας στη διαρκή προσπάθεια η αρθρογραφία μας να γίνει με τον τρόπο της θεματοφύλακας της Ελληνικής Αεροπορικής Κληρονομιάς! Το **Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Αγρινίου** κατασκευάστηκε την περίοδο 1961-1964 με ΝΑΤΟϊκά κονδύλια. Με την πάροδο του χρόνου δεχόταν διαρκείς βελτιώσεις, για να φθάσει τελικά σε ένα επίπεδο στο οποίο η όλη του οργάνωση (υπόστεγα συντήρησης, καταφύγια αεροσκαφών, αποθήκες και υποδομές διαβίωσης προσωπικού) παρέπεμπε ευθέως σε μια ανεξάρτητη δομή που θα μπορούσε να δεχθεί και να αξιοποιήσει επιχειρησιακά τουλάχιστον μία Μοίρα μαχητικών αεροσκαφών σε μόνιμη βάση. Κάτι τέτοιο δεν έμελλε να συμβεί ποτέ τόσο σε εθνικό όσο και σε ΝΑΤΟϊκό επίπεδο, με τη χρήση του να περιορίζεται στον ρόλο του εναλλακτικού αεροδρομίου σε περιόδους κρίσης ή για αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων με αεροσκάφη που επιχειρούσαν στην περιοχή του. Τον Απρίλιο του 1973 η Αεροπορία Στρατού μετέφερε εκεί τη Σοχλή της και το 25^ο ΣΕΑΣ (Συνεργείο Επισκευών Αεροπορίας Στρατού), εξέλιξη όμως που δεν μακρομέρεψε, αφού ενάμιση χρόνο μετά, τον Οκτώβριο του 1974, οι δυο μονάδες επένευσαν στο Στεφανοβίκειο. Οι ονομασίες που κατά καιρούς πήρε το Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Αγρινίου αντανακλούν τη μέχρι

A-7H «159961»

A-7H «159962»

A-7H «159946»

σήμερα πορεία του: Ξεκίνησε ως Αεροπορικό Απόσπασμα Αγρινίου τη δεκαετία του 60, αναβαθμίστηκε το 1975 σε 132^η Σμηναρχία Μάχης, το 2009 υποβαθμίστηκε πάλι σε Αεροπορικό Απόσπασμα και λίγα χρόνια μετά, τον Ιούνιο του 2014, κατέληξε με νέα υποβάθμιση σε Αεροπορικό Φυλάκιο υπαγόμενο διοικητικά στην 131^η Σμηναρχία Μάχης στο Άκτιο. Από το έτος υποβάθμισης σε Αεροπορικό Φυλάκιο το Αεροδρόμιο δεν ξαναδέχτηκε επισκέπτες κατά τον εορτασμό της Πολεμικής Αεροπορίας τον Νοέμβριο, γεγονός που λύπησε και απογοήτευσε την τοπική κοινωνία, θέτοντάς το πλέον σε τροχιά αδράνειας και λήθης... Από τον

Αύγουστο του 2018 το Αεροπορικό Φυλάκιο Αγρινίου υπάγεται στην 116^η Πτέρυγα Μάχης με έδρα τον Άραβο.

Αυτή η ξεχασμένη και ίσως αδικημένη Αεροπορική Εγκατάσταση, αν και ποτέ δεν είχε δικιά της επιχειρησιακά αεροσκάφη, έχει την τιμή να φιλοξενεί τον μεγαλύτερο πληθυσμό Lockheed F/TF/RF-104G Starfighter στην Ελλάδα, την Ευρώπη και κατά πάσα πιθανότητα σε ολόκληρο τον κόσμο! Πέραν αυτών, ένας σεβαστός αριθμός LTV A/TA-7H Corsair και ελάχιστα NAA F-86D Sabre Dog συμπληρώνουν την εντυπωσιακή «συλλογή» των εκτός ενεργείας αεροσκαφών στο Αγρίνιο, δίνοντάς του δικαιοματικά τον τίτλο του σημαντικότερου χώρου απόθεσης αεροσκαφών της ΠΑ.

Ξεκινώντας την περιήγησή μας συναντούμε αρχικά δέκα A-7H Corsair συγκεντρωμένα γύρω από το σημερινό Διοικητήριο της Μονάδας. Προξενεί πολύ καλή εντύπωση η άριστη εξωτερική κατάσταση όλων ανεξαιρέτως των αεροσκαφών αυτών. Μόνο τα φθαρμένα ελαστικά

A-7H «159954»

A-7H «159913» σε έκθεση κατά τον εορτασμό της ΠΑ από το 2008 έως και το 2013. Βρίσκεται αποθηκευμένο στο καταφύγιο αεροσκαφών που για δεκαετίες φιλοξενούσε την έκθεση φωτογραφιών και αεροπορικών υλικού κάθε Νοέμβριο.

TA-7H «161218». Θα μπορούσε να είναι σπανιότατο έκθεμα του Μουσείου ΠΑ με μηδενικά έξοδα, αλλά...

TA-7H «161220»

TA-7H «161222»

F-86D «51-8298»

και η ξεθωριασμένη παραλληλαγή τους μαρτυρούν ότι αυτά τα θρυλικά μαχητικά έκαναν την τελευταία τους προσγείωση πριν δώδεκα χρόνια! Τα καταφύγια αεροσκαφών HAS (Hardened Aircraft Shelters) γύρω τους φιλοξενούν ακόμη εννέα Corsair, πέντε μονοθέσια A-7H και τέσσερα διθέσια TA-7H. Δύο από τα μονοθέσια και το σύνολο των διθέσιων αποθηκεύτηκαν μέσα στα καταφύγια σχεδόν αμέσως μετά την άφιξή τους στην τότε 132ΣΜ. Η διαρκής παραμονή τους σε προστατευμένο περιβάλλον έχει ως αποτέλεσμα να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση και μπορούν άμεσα να χρησιμοποιηθούν ως εκθέματα σε οποιαδήποτε συλλογή-έκθεση αεροσκαφών!

Φεύγοντας από τον χώρο των Corsair και αφού περάσουμε μπροστά από την πύλη του Αεροπορικού Φυλακίου φτάνουμε στο έρημο ιπλέον παλαιό Διοικητήριο της 132ΣΜ/ΑΑΑ και το Μνημείο Πεσόντων Αεροπόρων.

Συνεχίζοντας ανατολικά, παράλληλα με τον διάδρομο ΑΓ/ΠΓ, συναντούμε την άτρακτο του F-86D «51-8298». Πήγε στην 132ΣΜ από την 131ΣΜ (Άκτιο) τον Δεκέμβριο του 2004: βρίσκεται πάνω σε ειδική βάση για χρήση σε ασκήσεις πυρόσβεσης, αν και στα δεκατέσσερα χρόνια που πέρασαν από τότε δεν χρησιμοποιήθηκε ποτέ σε αυτόν τον ρόλο. Πριν φτάσουμε στον χώρο όπου βρίσκονται μαζί τα υπόλοιπα εκτός ενεργείας αεροσκάφη, διακρίνουμε ανάμεσα σε θάμνους το F-104B «7433». Βρίσκεται σε έκθεση έξω από την οικία του εκάστοτε Διοικητή της 132ΣΜ/ΑΑΑ τουλάχιστον από το 1996 και ήταν το τε-

Πλευταίο Starfighter που διατηρούσε τις ακροπτερυγικές δεξαμενές καυσίμου μέχρι τον Οκτώβριο του 2015, οπότε αφαιρέθηκαν μαζί με αυτές του RF-104G «6639» και κατέληξαν στην 116ΠΜ.

Ο χώρος απόθεσης των **F/RF/TF-104G** περιλαμβάνει σαράντα αεροπλάνα, από τα οποία είκοσι τέσσερα βρίσκονται σε μια μεγάλη πίστα, εννέα σε μια μικρότερη και επτά κυριολεκτικά έχουν χαθεί μέσα σε θάμνους και ξερόχορτα! Σχετικά με τα τελευταία, πρόκειται για τις επτά πιλότους Starfighter που μεταφέρθηκαν στο Αγρίνιο από το ΚΕΑ Ελληνικού, η πρώτη το 2002 και οι υπόλοιπες έξι το 2003. Η μεταφορά τους υπαγορεύτηκε από την παραχώρηση του χώρου όπου βρίσκονταν για την κατασκευή έργων σχετικών με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 και η μη καταστροφή τους σχετιζόταν με την υπαγωγή των F-104 στη συνθήκη CFE.

Αεροσκάφη που ξεχωρίσαμε είναι το **F-104G «62-12317»**, το μοναδικό στο Αγρίνιο από την πρώτη παρτίδα Starfighter που παραλάβαμε το 1964, το **RF-104G «8176»**, το μοναδικό που παραλάβαμε από τη γραμμή παραγωγής της Fokker, και το **TF-104G «64-13044»**, το μοναδικό που αν και αποκτήθηκε από τη Luftwaffe σε υπηρεσία με την ΠΑ έφερε το serial number της USAF αντί του γερμανικού τετραψήφιου αριθμού κατασκευής «5715». Επίσης, ενδιαφέρον είναι το **F-104G «7409»**, στην οπίσθια άτρακτο του οποίου διακρίνεται ακόμη αμυδρά ο επετειακός διάκοσμος που έφερε τον Σεπτέμβριο του 1986, όταν μαζί με ένα ακόμη F-104G αποτέλεσαν την ομάδα αεροπορικών επιδείξεων «Vikings» της MFG2 της (τότε) γερμανικής αεροπορίας ναυτικού. Τέλος, δύο άλλα αξιοσημείωτα Starfighter είναι το **F-104G «63-12706»** και το **RF-104G «6676»**, τα οποία εκατέρωθεν του πίσω τμήματος της καλύπτρας φέρουν διηλούς αισθητήρες προειδοποίησης εγκλωβισμού από ραντάρ RWR (Radar Warning Receiver).

F-104G «7433», έξω από την οικία του Διοικητή της 132 ΣΜ όπου βρίσκεται τουλάχιστον από το 1996.

TF-104G «64-13044»

RF-104G «8176»

F-104G «7409». Στη δεύτερη φωτογραφία διακρίνεται ο γαλάζιος/άσπρος/κόκκινος διάκοσμος των «Vikings» της γερμανικής MF62 και η αναγραφή «MARINE».

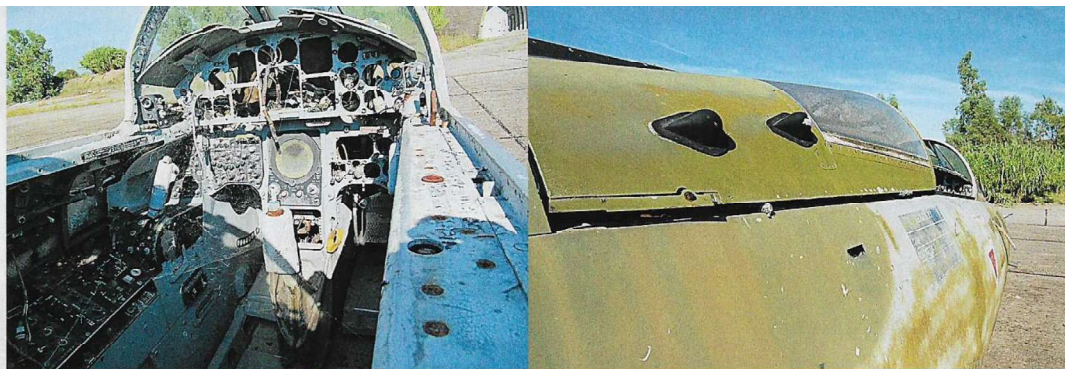

F-104G «6666». Μεταφέρθηκε από το ΚΕΑ Ελληνικού στην 132ΣΜ τον Απρίλιο του 2003.

Την εικόνα των εκτός ενεργείας αεροσκαφών συμπληρώνουν δύο F-86D Sabre Dog, τα οποία αποτελούν την τελευταία ευκαιρία της ΠΑ να αναπαλαιώσει ένα ακόμη αεροσκάφος του τύπου (μαζί με τα αντίστοιχα στο Πολεμικό Μουσείο και το Μουσείο ΠΑ).

Αν θελήσουμε να ιχνηλατήσουμε χρονολογικά την απόθεση αεροσκαφών στο Αγρίνιο, θα πρέπει να γυρίσουμε περισσότερο από μισό αιώνα πίσω, στο 1968. Τότε, μετά την τελεσίδικη απόσυρση από την ενεργό υπηρεσία των F-86D του 821^{ου} Σμήνους Παντός Καιρού (821ΣΠΚ) στην 112^η Πτέρυγα Μάχης, τα τελευταία επιχειρησιακά μαχητικά του τύπου έκαναν τη στερνή πτήση απόθεσης προς διάφορα αεροδρόμια, κυρίως της Δυτικής Ελλάδας. Στο Αεροπορικό Απόσπασμα Αγρινίου προσγειώθηκαν τρία, τα «51-6234», «51-6168» και «51-8330». Από αυτά, το «51-8330» μετακινήθηκε τον Σεπτέμβριο του 1996 στην 120ΠΕΑ στην Καλαμάτα, όπου καταστράφηκε ολοσχερώς σε ασκήσεις πυρόσβεσης. Ο «πληθυσμός» των F-86D «αποκαταστάθηκε» ξανά αριθμητικά τον Δεκέμβριο του 2004, όταν πήγε στο Αγρίνιο σε άθλια κατάσταση και δίχως πτέρυγες η προαναφερθείσα άτρακτος του «51-8298» από την 131ΣΜ (κατά τραγική ειρωνεία για χρήση σε ασκήσεις πυρόσβεσης). Είκοσι πέντε χρόνια μετά την απόσυρση των Sabre Dog και συγκεκριμένα από τις 20 Μαΐου 1992 μέχρι τις 13 Απριλίου 1993, πενήντα έξι F/TF/RF-104G προερχόμενα από την 116^η Πτέρυγα Μάχης προσγειώθηκαν στην 132ΣΜ για απόθεση. Ήταν

RF-104G «6676». Ιδιαιτερότητα του συγκεκριμένου recce Starfighter οι διπλές κεραίες RWR στις δύο πλευρές της στράκτου.

η τελευταία τους πτήση, παραδίδοντας την επιχειρησιακή σκυτάλη σε A-7E και TA-7C. Μέχρι σήμερα, από τα συνολικά εξήντα τρία Starfighter που βρήκαν καταφύγιο στο Αγρίνιο δεν έχει καταστραφεί κανένα! Αντίθετα, από το 1993 μέχρι το 2017 και με έμφαση στη δεκαετία του 2000, είκοσι δύο F/RF-104G διατέθηκαν σε άλλες Μονάδες της ΠΑ και παραχωρήθηκαν σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ανά την Ελλάδα για έκθεση ή σε εκπαιδευτικά ιδρύματα ως εποπτικά βοηθήματα. Η πιο πρόσφατη αναχώρηση (1/10/2017) έμελλε να είναι και η πιο εντυπωσιακή, με την αποστολή του F-104G «63-13643» στην Αεροπορική Βάση Torrejon της Ισπανικής Πολεμικής Αεροπορίας (Π&Δ 378, «F-104G: από την ΠΑ στην EdA, Ένας «Αστρομαχητής» πάει Ισπανία!»).

Στις 27, 28, 30/3/2007 και 3/4/2007 τα τελευταία επιχειρησιακά A/TA-7H Corsair της ΠΑ (δεκαπέντε A-7H και τέσσερα TA-7H) προσγειώθηκαν για απόθεση στην 132ΣΜ, όλη προερχόμενα από την 116ΠΜ. Το σύνολο των διθέσιων αεροσκαφών και κάποια μονοθέσια αποθηκεύτηκαν άμεσα σε καταφύγιο, ίσως προσβλέποντας σε κάποια μελλοντική τους αξιοποίηση, όπως είχε συμβεί λίγα χρόνια νωρίτερα με τα τελευταία F-5 στην 113ΠΜ. Έκτοτε τα TA-7H παραμένουν στα καταφύγια, με τον αριθμό των αποθηκευμένων μονοθέσιων Corsair να έχει αυξηθεί από δύο το 2010 σε πέντε το 2018. Αυτό οφείλεται όχι στην πιθανότητα επαναξιοποίησης, αλλά στην ύπαρξη διαθέσιμου στεγαζόμενου χώρου που επιτρέπει την αποτελεσματικότερη και ευκολότερη φύλαξή τους.

Μπορεί βέβαια σήμερα ούτε ένα αεροσκάφος να μην χαρακτηρίζεται ως έκθεμα στο Αεροπορικό

F-104G «7180».

F-104G «7428»

RF-104G «6642». Βρισκόταν σε έκθεση κατά τον εορτασμό της ΠΑ κάθε Νοέμβριο από το 1998 έως και το 2002. Αντικαταστάθηκε από το RF-104G 6639 (2002 έως και 2013). Τα δύο RF-104G ήταν από κοινού σε έκθεση το 2002.

RF-104G «6693»

Φυλάκιο Αγρινίου, αλλά όποιος εισέρχεται στο Διοικητήριό του έχει στα τρία μέτρα δεξιά μια σειρά από πέντε A-7H. Τα Corsair αυτά πάνω από μια δεκαετία μετά την απόθεσή τους διατηρούν ακόμη το υπέροχο παρουσιαστικό τους, αγέρωχα και δομικά πλήρη! Σε απόσταση αναπνοής από αυτά θα βρει και τα υπόλοιπα ομοιότυπά τους, που δεν φυλάσσονται σε καταφύγια αεροσκαφών.

Αυτό που γίνεται προφανές στο Αγρίνιο είναι ότι, όποια Μονάδα της ΠΑ επιθυμεί να αποκτήσει ένα από τα ιστορικά πρώτα A-7 της ΠΑ, μπορεί να βρει αυτή τη στιγμή αεροπλάνο σε πολύ καλή κατάσταση, το οποίο με ελάχιστη εργασία θα συμπληρώσουν τη συλλογή ιστορικών αεροσκαφών της. Ας μην ξεχνούμε ότι πλέον του Μουσείου ΠΑ και της 115ΠΜ καμία άλλη Μονάδα δεν διαθέτει σε έκθεση A-7H! Αν μάλιστα μιλήσουμε για 1A-7H, των οποίων η χρωματική παρατήρηση διατηρείται άριστα λόγω της συνεχούς στεγαζόμενης φύλαξής τους, τότε με λίγη και έκκληση θα διαπιστώσουμε ότι η διθέσια έκδοση δεν εκτίθεται πουθενά στην Ελλάδα, ούτε καν στο Μουσείο ΠΑ! Με άλλα λόγια, άψογα συντηρημένα σπάνια ιστορικά αεροσκάφη δίχως ανάγκη βαφής ή άλλων εξόδων πέραν της μεταφοράς τους παραμένουν για χρόνια στα... αζήτητα. Όσον αφορά στον στόλο των F/R/TF-104G, από τα εναπομείναντα αεροσκάφη δυστυχώς κανένα δεν φυλάσσεται σε υπόστεγο ή καταφύγιο ώστε να προστατευθεί από τη μακρόχρονη φθορά των στοιχείων της φύσης. Επιπλέον, οι πίνακες οργάνων, τα εκπαινεσόμενα καθίσματα και οι εξωτερικές δεξαμενές καυσίμου που αφαιρέθηκαν τη δεκαετία του 90 έχουν πια εκπονηθεί και δεν υπάρχει δυνατότητα αποκατάστασης ούτε ενός Starfighter χρησιμοποιώντας τα αποθέματα υλικού F-104 του Αεροπορικού Φυλακίου Αγρινίου. Θα θέλαμε όμως να δούμε την αποκατάσταση ενός F-104G στο Αγρίνιο.

RF-104G «6674». Ο πίνακας οργάνων του εκτίθεται από τον Μάιο του 1998 στο Δημοτικό Σχολείο Γραμματικών του Δήμου Αγρινίου.

RF-104G «6690»

έστω μόνο εξωτερικά, ως φόρο τιμής στη Μονάδα και το Αεροσκάφος που τα τελευταία τουλάχιστον είκοσι πέντε χρόνια έχει άρρηκτα συνδέσει την ιστορία και την ύπαρξή του στα μάτια κάθε φίλου των F-104 στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Αφήσαμε τελευταίο τον τύπο με τη μικρότερη αριθμητικά, μακροβιότερη χρονικά και πιο θλιβερή παρουσία ιστορικά στο Αεροπορικό Φυλάκιο Αγρινίου, το F-86D Sabre Dog. Όπως προαναφέρθηκε, μόνο ένα έφυγε από το Αγρίνιο, το «51-8330» που βρισκόταν στην καλύτερη κατάσταση, με εντολή καταστροφής του στην Καλαμάτα. Τα αεροσκάφη «51-6234» και «51-6168» δεσμεύθηκαν από το Μουσείο ΠΑ τον Μάιο του 1998, πολύ αργά όμως για το πρώτο, του οποίου το ρύγχος είχε καταστρα-

TF-104G «5719»

TF-104G «5906»

TF-104G «5916»

φεί σε άσκηση πυρσάβεως λίγους μήνες νωρίτερα.

Θα μπορούσε κάποιος να αναρωτηθεί τι έγινε με το δεύτερο F-86D που δεσμεύθηκε, το «51-6168». Η απάντηση είναι απολύτως τίποτα! Είκοσι και πλέον χρόνια από εκείνη την απόφαση το αεροσκάφος ακόμη σσιπίζει εκτεθειμένο στα στοιχεία της φύσης, ενώ την ίδια στιγμή θα μπορούσε να είναι στολίδι για το Μουσείο ΠΑ και πολυηλιασιστής του κύρους του, **μιας και πρόκειται για έναν κάτοχο παγκοσμίου ρεκόρ ταχύτητας!** Στις 2 Σεπτεμβρίου 1953 ο Σμήναρχος J. Stanley Holtoner, Διοικητής του Κέντρου Πτητικών Δοκιμών της USAF στην Αεροπορική Βάση Edwards, πετώντας το συγκεκριμένο F-86D σε διαδρομή 100 χιλιομέτρων με ταχύτητα 1.110,75 χιλιομέτρων/ώρα (690,188 μιλίων/ώρα) έθεσε νέο παγκόσμιο ρεκόρ ταχύτητας αναγνωρισμένο από τη Διεθνή Αεροναυτική Ομοσπονδία FAI (Federation Aeronautique Internationale). Για περισσότερες πληροφορίες και φωτογραφίες δείτε το www.thisdayinaviation.com/tag/51-6168/. Κατά την άποψή μας είναι τεράστιο πλήγμα για την αεροπορική μας κληρονομιά το γεγονός ότι το Μουσείο ΠΑ στερείται της αίγλης και της διεθνούς αναγνώρισης που θα του χάριζαν μοναδικά ιστορικά εκθέματα παγκοσμίου ενδιαφέροντος όπως το «51-6168». Η σωτηρία του συγκεκριμένου F-86D και η μεταφορά του σε στεγασμένο χώρο του Μουσείου ΠΑ για μελλοντική του αποκατάσταση σε επίπεδο στατικής έκθεσης θα είναι σίγουρα μια απόφαση προς τη σωστή κατεύθυνση. Παρά τα χρόνια που πέρασαν είναι ακόμη δομικά πλήρες και στέκεται στο σύστημα προσγείωσής του. Άλλωστε, η μοναδική ιστορική του αξία συνηγορεί στη διάθεση τόσο χρόνου όσο και πόρων του ΜΠΑ, για να το θαυμάσουμε ξανά σε άψογη κατάσταση. Παράλληλα, η σωτηρία του ή η απαξίωση και καταστροφή του θα είναι και ένα ξεκάθαρο δείκτης για το πόσο απασχολεί την Πολεμική Αεροπορία η διατήρηση της αεροπορικής μας κληρονομιάς και το πώς αντιλαμβάνεται το ΓΕΑ τον σημαντικό ρόλο που θα έπρεπε να διαδραματίζει το Μουσείο ΠΑ προς αυτήν την κατεύθυνση. Η αναφορά μας στο ΓΕΑ γίνεται διότι το Μουσείο ΠΑ, ως Σμήνος της Μοίρας ΜΙΣΠΑ της 123^{ης} Σμήναρχιας Τεχνικής Εκπαίδευσης, δεν έχει πλέον άμεση εμπλοκή στη λήψη αποφάσεων για την επιλογή, συντήρηση και διαχείριση των εκθεμάτων του, ούτε διαθέτει ιδίους πόρους, επαρκές τεχνικό προσωπικό και σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό για να δρα άμεσα και αυτόνομα όπου και όπως απαιτείται.

Έτσι είναι το ΓΕΑ που θα πρέπει να διαθέσει τους απαραίτητους πόρους στο Μουσείο ΠΑ και να αληθάξει το νομικό πλαίσιο που διέπει τη

F-86D «51-6234»

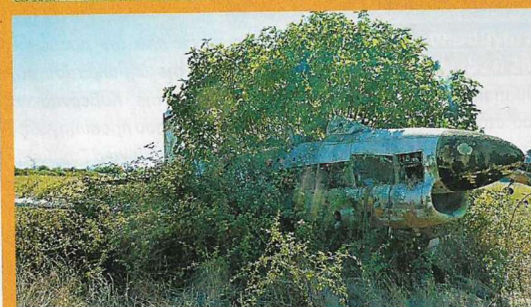
F-86D «51-6168». Αν και δεν είναι άμεσα εμφανές το Sabre Dog είναι δομικά πλήρες. Διακρίνεται επίσης το μοιράσημο της 337ΜΠΚ.

A-7H «159939» Η τελευταία προσγείωση A-7H της ΠΑ έγινε στην 132ΣΜ από το συγκεκριμένο αεροσκάφος στις 3 Απριλίου 2007.

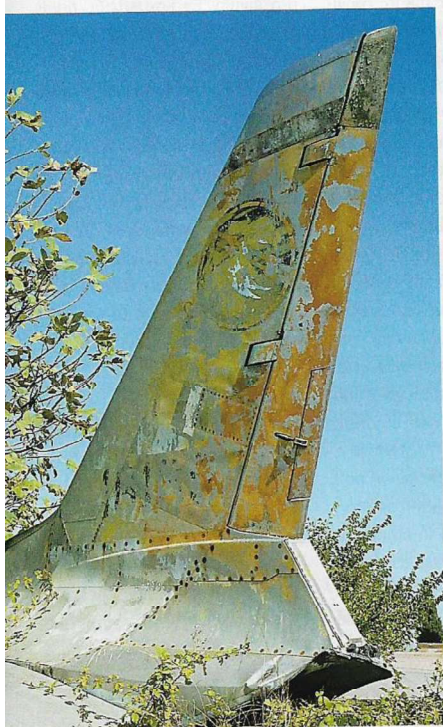

συνεργασία του με ιδιωτικούς φορείς που έχουν διάθεση να το βοηθήσουν στην αποστολή του.

Η πρόσφατη συνεργασία του Μουσείου άληθωσε με ιδιωτικό φορέα στο εξωτερικό για την επαναφορά του Supermarine Spitfire MkIX LF MJ755 σε ιπλόμη κατάσταση αποδεικνύει ότι υπάρχουν «ανοιχτά μυστήρια» και βούληση που μπορούν να αλλιάξουν επιτέλους μια προβληματική και ιστορικά επιζήμια πραγματικότητα στο πεδίο της διατήρησης της αεροπορικής μας κληρονομιάς. **ΠΣΔ**

Το «51-6168» το 1996 και το 2017

Πίνακας εκτός ενεργείας αεροσκαφών στο Αεροπορικό Φυλάκιο Αγρινίου

Lockheed F-104G Starfighter	Lockheed RF-104G Starfighter	LTV A-7H Corsair II
2188	6629	159665
2210	6642	159913
6666	6672	159921
6670	6674	159939
6700	6676	159944
7152	6690	159946
7167	6693	159949
7172	7201	159950
7180	7207	159953
7183	8176	159954
7195	Lockheed TF-104G Starfighter	159956
7203	5928	159961
7409	5916	159962
7428	5719	159965
7429	5917	159966
7433	5954	LTV TA-7H Corsair II
7434	5910	161218
62-12317	5733	161219
63-12706	5959	161220
63-12710	5906	161222
	5714	North American F-86D Sabre Dog
	64-13044	51-6168
		51-6234
		51-8298